

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 13 Ağustos 2021
Sayı : 34283

49743

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan soruların Hazine ve Maliye Bakanı Lütfi ELVAN tarafından yanıtlanması için gereğini saygılarımla arz ederim.

Ünal DEMİRTAŞ

Zonguldak Milletvekili

Türkiye İstatistik Kurumu tarafından 3 Ağustos 2021 tarihinde, "Tüketici Fiyat Endeksi Bülteni" yayımlanmıştır. Buna göre; Tüketici fiyat endeksinin, yani enflasyonun Temmuz ayı için yüzde 18,95 olduğu açıklanmıştır. Türkiye İstatistik Kurumu'nun yayımladığı bültende 12 ana harcama grubuna ait aylık ve yıllık tüketici fiyat endeksleri rakamları da paylaşılmıştır. Türkiye İstatistik Kurumu'nun enflasyonu açıklamasının hemen ardından, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ise 4 Ağustos 2021 tarihinde çıktığı televizyon yayınında "Buradan ben sinyali belli yerlere vermiş oluyorum. Bundan sonra enflasyonun daha yukarı çıkması mümkün değil. Zira faiz oranlarında da düşüşe geçiyoruz" ifadesini kullanmıştır.

11 Ağustos 2021 tarihinde Korkusuz Gazetesi'nde yayımlanan bir köşe yazısında enflasyon oranının yüksek çıkmaması için TÜİK merkez teşkilatından bir başkan yardımcısının bütün bölgeleri aradığı ve giyim grubunda olan artışların geri alınması yönünde talepte bulunulduğu belirtilmiştir.

Basına yansıyan habere göre; TÜİK merkez teşkilatından, bir üst düzey yönetici şunları anlatmıştır:

"Merkezde kurum başkan yardımcısı olan bütün bölgeleri arayarak enflasyon da giyim grubunda olan artışları geriye almalarını talep etti. 2 Ağustos'ta çoğu müdür buna karşı çıktı. Şöyle ki alınan fiyatlar, tabletlerle fotoğrafları çekilerek alınıyor. Bunları GD (geçen dönem fiyatı) geçmelerini istemiş. Buna karşı çıkanlar, resmi yazı istemiş. Resmi yazı yerine talimat maili (e-posta) gönderilmiş. Yaklaşık 84 maddenin fiyatı eski fiyatı girilerek diğer artışları dengeye tutarak enflasyon artışı en aza indirilmiş. Bundan sonraki süreçte operasyon kararı alınıp 5 Ağustos gece saat 21.00 civarı bölgeler aranarak 'Şu ana kadar yaptığınız hizmetlere teşekkür ederiz' denilerek '6 Ağustos'ta görevden ayrılın, 9 Ağustos'ta yeni görev yerinde işe başlayın' talimatı verilmiş. Kendi getirdikleri insanlar biraz direnince hemen affetmeden gece gece korku salıp kararname çıkarttılar. Enflasyon fiyatları derlenmesi şimdi tabletler ile yapılıyor, anında merkeze gönderilir, fakat yüksek olacak bir enflasyon fark edilirse hemen ... bölge müdürünü arayıp düzeltme istiyor ya da hangi maddeler çok artmış ise 'almayın' diye Excel dosyası ile maddeler gönderip düzeltme istiyor. Bu kanunsuzdur. Örneğin, kırtasiye artışlarını almayın Eylül'de girilsin diyebiliyor, iki ay meydana gelebilecek artış tek aya düşürülüyor. Arabanın madde sepetindeki ağırlığı ekmekten fazla yapılabiliyor. Sonuçta fiyat artışları en aza indirgeniyor fakat şimdi üretici fiyatları nasıl indireceklerinin çalışması yapılıyor. Bu fiyatların bir kısmı firmalar kendisi yaptığı için sorun oluyor. Çünkü ÜFE yüzde 44'lere dayandı. O zaman, herkes bu üretici enflasyonu ise tüketici enflasyonu niye bu kadar düşük herkes zararına mı

satış yapıyor deniliyor. Kira fiyatları hâlâ eski ve tam tanıma uyamayan dairelerden derlenip ortalama düşük tutulmaya çalışılıyor. Ankara'da en düşük kira oturulabilir bir evde en az 2500 ile 4000 TL arası olmasına rağmen daha aşağı da gösterilen evlerden kira derlenip enflasyon dengelenmesi yapılıyor."

Türkiye İstatistik Kurumu, Türkiye Cumhuriyeti devletinin, çok önemli bir işleve sahip olan köklü bir kurumudur. TÜİK'in TÜFE verileri özellikle memur, emekli, işçi maaş artışlarını ve faiz oranlarını doğrudan etkilediğinden toplumun tüm kesimlerini yakından ilgilendirmektedir. Bu sebeple TÜİK'in TÜFE verilerinin gerçek veriler olması bütün vatandaşlarımızın ve özellikle dar gelirli vatandaşlarımızın yararına olan bir durumdur. Oysa, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın, enflasyonla ilgili olarak belli yerlere sinyal verdiğini söylemesi ve ardından TÜİK'ten bir üst düzey yetkilinin, kurumda enflasyon verilerine açık müdahale edildiğine açıklama yapması TÜİK'in gerçek verileri değil, hükümetin istediği verileri yayımladığı ve gerçek enflasyonu gizlediği ortaya çıkmaktadır. Bunun yanında, toplumdaki halkın gerçek enflasyon verilerine baktığımız da ise son 1 yıldaki fiyat artışlarının yani TÜFE'nin en az % 50 civarında olduğu çok açıktır. 19 ayda kıyma yüzde 92, pirinç yüzde 50, makarna yüzde 37 artmıştır. Doğalgaz 2021 yılının ilk 6 ayında 6 kere yüzde 1 zamlanmış, 1 Temmuz 2021'de ise yüzde 12 oranında zamlanmıştır. Elektrik ise 1 Ocak 2021'de yüzde 6, 1 Temmuz 2021'de ise yüzde 15 oranında zam yapılmıştır.

Bunun yanında TÜİK verilerinde ÜFE enflasyonu % 44.92 iken TÜFE enflasyonunun % 18.95 çıkması ve aradaki farkın % 25.97 olması ekonomi biliminin gerçekleriyle bağdaşmamaktadır. TÜİK verilerinde bile ÜFE ile TÜFE arasındaki makasın % 25.97 oranında açılması gerçek enflasyonun gizlendiğini ve açıklanan verilerin ismarlama veriler olduğunu çok açık bir şekilde ortaya koymaktadır. Öte yandan tüm ekonomi aktörleri önümüzdeki aylarda enflasyonun daha da artacağını beklemektedirler. Söz konusu iddialarla ilgili olarak bugüne kadar TÜİK tarafından hiçbir açıklama yapılmamış olması da düşündürücüdür. Bütün bunların sonucunda TÜİK, dışarıdan yapılan bu müdahalelerle itibarsızlaştırılmış, tarafsızlığını, şeffaflığını ve güvenilirliğini yitirmiş bir kurum haline getirilmiştir.

Bu çerçevede;

1) Türkiye İstatistik Kurumu'ndaki bir başkan yardımcısı tarafından, gerçek TÜFE'yi gizlemek amacı ile bütün bölgeler aranarak enflasyonda giyim grubunda olan artışları geriye almaları ve 84 maddenin eski fiyatını girmeleri talep edilmiş midir?

2) Türkiye İstatistik Kurumu'na bağlı olarak çalışan bölge müdürlüklerinde, bu talebe karşı çıkan kişilerin görev yerleri değiştirilmiş midir?

3) Son üç ayda bölge müdürlüklerinde kaç kişinin yeri değiştirilmiştir?

4) TÜFE ile ÜFE arasındaki fark neden % 25.97 gibi çok yüksek bir orandır? Aradaki farkın %25.97 gibi çok yüksek çıkmasının sebepleri nedir? Bu farkın zararını kim çekmektedir? Size göre üretici % 44.92 oranındaki ÜFE'yi neden tüketiciye yansıtmamaktadır?

5) Türkiye İstatistik Kurumu tarafından enflasyonun yüksek çıkması olasılığına karşılık, fiyatı yükselen maddelerin enflasyon hesabına alınmaması ya da geç alınması talep edilmekte midir?

6) TÜİK'e, kanunlara aykırı olarak, enflasyon ve işgücü gibi ekonominin temeli olan ve hayati öneme sahip verilere müdahale edilmesi talimatı Cumhurbaşkanlığı tarafından mı verilmektedir?

7) Cumhurbaşkanının " *buradan ben sinyali belli yerlere vermiş oluyorum. Bundan sonra enflasyonun daha yukarı çıkması mümkün değil*" demesiyle TÜİK sinyali olarak enflasyonu kağıt üzerinde düşürmeye devam edecek midir? Yani enflasyonun önümüzdeki aylarda ekonomi aktörleri tarafından daha da artması beklenirken, TÜİK tarafından, önümüzdeki aylarda enflasyonu düşürecek midir?

8) TÜİK'e dışarıdan ve özellikle Cumhurbaşkanlığından yapılan müdahaleleri önlemek, ısmarlama verileri değil de gerçek verileri açıklamak, TÜİK'in tarafsızlığını, şeffaflığını, güvenilirliğini ve itibarını yeniden kazandırmak için bir çalışmanız var mıdır? Varsa ne gibi çalışmalarınız vardır?